

професіограми. / Е.С. Романова. 2-е изд. – Санкт-Петербург: Питер, 2003. – 464 с.

7.Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. – К.: Олімпійська література, 2001. – 440 с.

Сас М.М.

Кошура А.В., //https: orcid.org/0000-0003-3062-2794

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА ШКОЛЯРІВ: СУТНІСТЬ, ЗМІСТ, ФУНКЦІЇ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Анотація. В статті, у процесі наукового пошуку, виокремлено педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до олімпійської освіти школярів, а саме: створення освітнього середовища, спрямованого на формування позитивної мотивації до оволодіння знаннями й уміннями щодо олімпійської освіти школярів; оновлення змісту нормативних навчальних дисциплін навчального плану підготовки вчителів фізичної культури питаннями олімпійської тематики, набуття студентами досвіду організації олімпійської освіти школярів під час педагогічної практики.

Annotation. The article in the process of scientific search highlighted the pedagogical conditions for forming the readiness of future physical education teachers for the Olympic education of students, namely: creation of an educational environment aimed at forming a positive motivation for mastering the knowledge and skills regarding the Olympic education of students; updating the content of the normative educational disciplines of the curriculum of training of physical education teachers on Olympic subjects, gaining students experience of organizing the Olympic education of pupils during pedagogical practice.

Для розуміння сутності процесу підготовки майбутніх учителів фізичної культури до олімпійської освіти школярів важливим є визначення характеристики базових понять дослідження.

Для того, щоб дійти до адекватного сприйняття терміну «олімпійська освіта», ми проаналізували тлумачення категорії «освіта» в педагогічній літературі.

У Законі України «Про освіту» зазначено, що «освіта – основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави».

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями [4].

Освіта в Україні ґрунтується на засадах гуманізму, демократії, національної свідомості, взаємоповаги між націями і народами .

На думку М. Булатової, олімпійська освіта, становить поширення знань про олімпізм, історію Олімпійських ігор Стародавньої Греції та сучасності, принципи та ідеали сучасного спорту в системі виховання та освіти, його зв'язок з іншими явищами суспільного життя, теорію і практику підготовки та змагальної діяльності спортсменів, тощо [1].

Проаналізувавши понятійне визначення терміна «олімпійська освіта» у працях теоретиків фізичного виховання, можемо зазначити, що вони мають, по суті, однакову точку зору.

У зв'язку зі сказаним найбільш ґрунтовним визначенням олімпійської освіти ми вважаємо таке: «олімпійська освіта – багаторівневий спеціально організований педагогічний процес формування гармонійно розвиненої особистості через набуття знань, умінь і навичок, розвиток здібностей, інтересів, потреб та ціннісних орієнтацій, що базуються на гуманістичних ідеалах і цінностях олімпізму і є складовою частиною загальної освіти»

Це визначення найбільш повно відображає ідеї, цінності та принципи олімпізму, що базуються на загальнолюдських морально-етичних, естетичних нормах, втілюють прагнення людства до гармонійного розвитку особи, гуманістичному потенціалі олімпійського руху, і може слугувати моральною основою концепції освіти і виховання сучасної молоді.

Серед основних завдань олімпійської освіти В. Столяров виділяє певну систему, що передбачає формування і вдосконалення у дітей і молоді:

1) знань; 2) мотивацій (інтересів, потреб, ціннісних орієнтацій, настанов тощо); 3) здібностей, умінь і навичок, які проявляються у певній діяльності (поведінці).

Ми погоджуємось із думкою В. Єрмолової, що олімпійська освіта – перш за все, педагогічний процес, тому вона виконує освітні, виховні та оздоровчі завдання.

В. Єрмолова стверджує [2], що олімпійська освіта як гуманістичний педагогічний процес керується базовими принципами навчання і виховання гармонійно-розвиненої особистості , а саме:

– принцип науковості та доступності виявляється в адаптації знань до вікових особливостей школярів, їх зв'язок з наукою;

– принцип системності та наскрізності передбачає логічний системний зв'язок усіх етапів педагогічного процесу, спрямованого на гармонійний і різнобічний розвиток особистості дитини;

– принцип неперервності та практичної цілеспрямованості передбачає наступність у реалізації етапів навчально-виховної роботи і здійснюється у різних соціальних інститутах, різних видах

навчальної та позанавчальної діяльності;

– принцип превентивності означає, що виховні впливи на основі врахування інтересів особистості і суспільства всіх інститутів, котрі беруть участь у педагогічному процесі, спрямовуються на профілактику негативних проявів у поведінці школярів, на допомогу та їх захист, вироблення імунітету до негативних впливів соціального оточення;

– принцип гуманізму передбачає орієнтацію на школяра як вищу цінність і полягає у створенні сприятливої ситуації для готовності сприймати й адекватно реагувати на виховний вплив з боку учнів, формування свідомого ставлення до своєї поведінки, життєвого вибору;

– принцип інтегративності передбачає синтез теоретичних і практичних знань цілісної картини гармонійного розвитку особистості.

Під змістом олімпійської освіти розуміють визначене коло знань, умінь і навичок. До змісту олімпійської освіти належать знання про історію Олімпійських ігор Стародавньої Греції, відродження сучасних Олімпійських ігор, олімпійську символіку, міжнародну олімпійську систему, олімпійські види спорту, становлення і сьогодення олімпійського руху в Україні. Структура (від лат. *structura* – побудова) – взаєморозположення і зв'язок складових частин, елементів чогонбудь. Під структурою олімпійської освіти розуміємо взаєморозташування і зв'язок її складових частин, елементів (змісту, форм, засобів, методів тощо). Зміст і структура олімпійської освіти відображені в навчальних програмах, системі позакласної та позашкільної роботи та спрямовані на процес систематичного цілеспрямованого впливу на кожного школяра. Необхідною умовою є узгодження виховних заходів з урочними формами навчання, які є їх органічним продовженням. Важливо, щоб здобуття знань з олімпійської тематики поєднувались із фізкультурно-спортивною діяльністю [3].

Список літератури:

1. Булатова М.М. *Олімпійська освіта: Метод. Рекомендації* / Булатова М.М. – К.: *Олімпійська література*, 2002.- С. 8-10
2. Єрмолова В.М.. *Олімпійська освіта: теорія і практика* / В.М. Єрмолова. – К.: *Олімпійська література* / 2011.- 335 с.
3. Палічук Ю. І. *Застосування здоров'язбережувальних технологій у вищих навчальних закладах економічного профілю : монографія* / Ю. І. Палічук. – Чернівці-Вижниця : *Черемош*, 2014. – 258 с.
4. Paliichuk Y., Dotsyuk L., Kyselytsia O., Moseychuk Y., Martyniv O., Yarmak O., Galan Y. *The influence of means of orienteering on the psychophysiological state of girls aged 15-16-years. Journal of Human Sport and Exercise. 2018. Vol. 13, No 2. P. 443-454. (SNIP): 0.904. (SJR): 0.429.*